

Тема. Множення раціональних чисел

Після цього заняття потрібно вміти:

- виконувати множення раціональних чисел.
- застосовувати властивості множення.

Пригадайте

- Сформулюйте правила додавання раціональних чисел.
- Як розкрити дужки, перед якими стоїть знак «+»?
- Як розкрити дужки, перед якими стоїть знак «-»?
- Як звести подібні доданки?

Повторюємо

Множення натуральних чисел

<https://wordwall.net/uk/resource/25521329>

Запам'ятайте

Щоб **перемножити два числа з різними знаками**, потрібно:

- перемножити модулі цих чисел;
- перед отриманим числом поставити знак «-».

$$(-) \cdot (+) = (-)$$

$$(+) \cdot (-) = (-)$$

Щоб **перемножити два числа з однаковими знаками**, потрібно перемножити їхні модулі. Добуток двох чисел з однаковими знаками — число додатне.

$$(+) \cdot (+) = (+)$$

$$(-) \cdot (-) = (+)$$

Властивості множення

1) Добуток будь-якого числа на нуль і добуток нуля на будь-яке число дорівнює нулю:

$$a \cdot 0 = 0$$

$$0 \cdot a = 0$$

2) Добуток будь-якого числа на одиницю і добуток одиниці на будь-яке число дорівнює цьому самому числу:

$$a \cdot 1 = a$$

$$1 \cdot a = a$$

3) Для будь-якого числа a : $a \cdot (-1) = -a$;

$$-1 \cdot a = -a.$$

- Переставна властивість: $a \cdot b = a \cdot b$.
- Сполучна властивість: $(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c)$.
- Розподільна властивість: $a \cdot (b + c) = a \cdot b + a \cdot c$.

a^n – добуток n множників, кожний з яких дорівнює a .

Наприклад, $(-3)^3 = (-3) \cdot (-3) \cdot (-3) = -27$.

Виконайте вправу

<https://wordwall.net/uk/resource/54328104>

Розв'язування завдань

Завдання №1

Виконай множення:

1) $16 \cdot 15 = 240$;   2) $-16 \cdot 15 = -240$;   3) $-16 \cdot (-15) = 240$;   4) $16 \cdot (-15) = -240$.

Завдання №2

Обчисли значення виразу $-16y$, якщо $y = 2,5; -3,4; -2,5; 3,4$.

Розв'язання.

- 1) Якщо $y = 2,5$, то $-16y = -16 \cdot 2,5 = -40$;
- 2) Якщо $y = -3,4$, то $-16y = -16 \cdot (-3,4) = 54,4$;
- 3) Якщо $y = -2,5$, то $-16y = -16 \cdot (-2,5) = 40$;
- 4) Якщо $y = 3,4$, то $-16y = -16 \cdot 3,4 = -54,4$.

Зробіть зарядку для очей

[https://drive.google.com/file/d/1ctve7b-oQGMtBbp_pHHA8MGNv5zar3ox/view?usp=drive link](https://drive.google.com/file/d/1ctve7b-oQGMtBbp_pHHA8MGNv5zar3ox/view?usp=drive_link)

Завдання №3

Обчисли:

- 1) $-\frac{4}{9} \cdot \frac{9}{5} = -\frac{4 \cdot 9}{9 \cdot 5} = -\frac{4}{5}$;
- 2) $-\frac{1}{5} \cdot \left(-\frac{5}{17}\right) = \frac{1 \cdot 5}{5 \cdot 17} = \frac{1}{17}$;
- 3) $\frac{2}{9} \cdot \frac{27}{50} = \frac{2 \cdot 27}{9 \cdot 50} = \frac{3}{25}$;
- 4) $12 \cdot \left(-\frac{7}{36}\right) = -\frac{12 \cdot 7}{36} = -\frac{7}{3} = -2\frac{1}{3}$;
- 5) $-24 \cdot \left(-\frac{5}{12}\right) = \frac{24 \cdot 5}{12} = \frac{10}{1} = 10$;
- 6) $-\frac{21}{32} \cdot \left(-\frac{16}{35}\right) = \frac{21 \cdot 16}{32 \cdot 35} = \frac{3}{10}$.

Завдання №4

Не виконуючи множення, порівняй:

- 1) $-7,5 \cdot 3$ і 0 ;
- 2) $-7,2 \cdot (-8,5)$ і 0 ;
- 3) $0 \cdot (-13)$ і 0 ;
- 4) $9,3 \cdot 11$ і 0 ;
- 5) $-37 \cdot 18$ і 27 ;
- 6) $(-32) \cdot (-8)$ і -2 .

Розв'язання.

- 1) $-7,5 \cdot 3 < 0$;   4) $9,3 \cdot 11 > 0$;
2) $-7,2 \cdot (-8,5) > 0$;   5) $-37 \cdot 18 < 27$;
3) $0 \cdot (-13) = 0$;   6) $(-32) \cdot (-8) > -2$.

Поміркуйте

Чому дорівнює добуток чисел, якщо хоча б один із множників дорівнює нулю?

Домашнє завдання

- Вивчити правила множення раціональних чисел.
- Розв'язати завдання №5

Порівняйте:

- 1) $-2,7 \cdot (-3,5) \text{ і } 0$;   2) $0 \cdot (-4,15) \text{ і } 0$;
3) $7,13 \cdot 8,12 \text{ і } 0$;   4) $-5,9 \cdot 4,2 \text{ і } 0$;
5) $-12 \cdot (-17) \text{ і } -13$;   6) $-5,7 \cdot 4,2 \text{ і } 3,1$.

Фото домашньої роботи надішліть на HUMAN або на електронну пошту nataliartemiuk.55@gmail.com